

Вішнікіна Любов Петрівна

Доктор педагогічних наук,
професор кафедри географії та методики її навчання
Полтавського національного педагогічного
університету імені В.Г. Короленка.

Контактна інформація:

Службова адреса: м. Полтава, вул. Остроградського, 2

e-mail: lpvishnikina@gmail.com

Трудова і професійна діяльність

Закінчила географічний факультет Київського державного університету імені Т.Г. Шевченка; кваліфікація – географ-гідролог.

Упродовж 18 років працювала у школах м. Полтави на посаді вчителя географії. З 2000 р. працює на кафедрі географії і краєзнавства Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка.

Тема кандидатської дисертації: Навчальні моделі як засіб організації пізнавальної діяльності школярів у процесі вивчення фізичної географії. Захищена у Криворізькому державному педагогічному університеті. Науковий керівник – доктор педагогічних наук, директор Інституту педагогіки НАПН України Топузов Олег Михайлович.

Спеціальність: 13.00.02 – теорія і методика навчання географії.

Нагороджена знаком «Відмінник освіти України», Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України.

Навчальна і методична робота.

Викладає: «Фізична географія материків та океанів»; «Рекреаційні комплекси світу»; «Методика навчання географії»; «Компетентнісне навчання географії»; «Технології навчання фізичної географії»;

Наукова робота

Коло наукових інтересів – теоретичні та методично-прикладні дослідження в методиці навчання географії у загальноосвітніх навчальних закладах та викладання географічних дисциплін у вищих навчальних закладах, зокрема

застосування інтерактивного режиму викладання дисциплін «Фізична географія материків і океанів», «Методика навчання географії» та «Методика викладання географії у вищих навчальних закладах».

Бере участь у дослідженнях, які здійснюються Лабораторією географічної та економічної освіти Інституту педагогіки НАПН України. Зокрема у 2013 р. залучалась до створення Концепції географічної освіти України, до проведення моніторингу якості загальної середньої освіти за результатами навчання учнів в основній школі та була співавтором збірника завдань для його проведення.

Організаційна робота Постійний член спеціалізованої вченої ради К 26.452.05 в Інституті педагогіки НАПН України, член методичної ради історичного факультету ПНПУ імені В.Г. Короленка.

Найвизначніші публікації:

Статті у зарубіжних наукометричних виданнях, внесених до баз даних Scopus

1. Samoilenko Viktor. Procedure of Landscape Anthropization Extent Modeling: Implementation for Ukrainian Physic-Geographic Taxons / Viktor Samoilenko, Ivan Dibrova, Volodymyr Osadchyi, Liubov Vishnikina / Environmental Research, Engineering and Management. (ISSN 1392-1649 (print) ISSN 2029-2139 – No. 74 (2). – 2018. – p. 67-81. (Online) Electronic version www.arem.ktu.lt)

Монографії:

1. Вішнікіна Л. П. Компетентнісне навчання географії в основній школі [Текст]: монографія / Л. П. Вішнікіна. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2017. – 407 с.
2. Дидактика географії: монографія / В.М. Самойленко, О. М. Топузов, Л. П. Вішнікіна, О. Ф. Надтока, І. О. Діброва. – К. : Педагогічна думка, 2014. – 586 с.

Підручники для ЗЗСО з грифом МОН:

1. Географія: Підручник для 6 класу / О. М. Топузов, Т. Г. Назаренко, О. Ф. Надтока, Л. П. Вішнікіна та ін. – К.: ДНВП «Картографія», 2014. – 320 с. (Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ № 750 від 24.06.2014)).

2. Географія: Підручник для 7 класу (з грифом МОН України) / О. М. Топузов, О. Ф. Надтока, Л. П. Вішнікіна та ін. / – К.: ДНВП «Картографія», 2015. – 288 с. (Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ № 777 від 20.07.2015)).

Навчальні посібники для ЗВО з грифом МОН:

1. Самойленко В.М. Навчання географії : Понятійно-термінологічний словник (з грифом МОН України) / В. М. Самойленко, Я.Б. Олійник, Л. П. Вішнікіна, І. О. Діброва. – К.: Ніка-Центр, 2014. – 352 с. (Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як понятійно-термінологічний словник для вищих навчальних закладів (протокол засідання комісії з географії НМР Міністерства освіти і науки України від 10 червня 2014 р.)).

Навчальні посібники для ЗЗСО з грифом МОН:

1. Методика навчання географії у 6-му класі загальноосвітніх навчальних закладів: навчально-методичний посібник для вчителів географії та студентів педагогічних вищих навчальних закладів (з грифом МОН України) / Топузов О.М., Надтока О.Ф., Вішнікіна Л.П. та ін. / – К.: ДНВП «Картографія», 2015. – 128 с. (Затверджено Міністерством освіти і науки України (наказ № 1126 від 03.10.2014)).

2. Перевірка предметних компетентностей. Географія, 6 кл. : Збірник завдань для оцінювання навчальних досягнень учнів : Навч.-метод. посібник / Топузов О.М., Надтока О.Ф., Вішнікіна Л.П. / – Київ : Оріон, 2015. – 48 с. (Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісією з географії Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства

освіти і науки України (лист Інституту інноваційних технологій і змісту освіти від 26.06.2015 № 14.1/12-Г-740).

3. Перевірка предметних компетентностей. Географія. 7 кл. : Збірник завдань для оцінювання навчальних досягнень учнів : Навч.-метод. посібник / О. М. Топузов, О. Ф. Надтока, Л. П. Вішнікіна / – Київ : Оріон, 2015. – 48 с. (Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісією з географії Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (лист Інституту інноваційних технологій і змісту освіти від 26.06.2015 № 14.1/12-Г-738).

4. Географія. Зошит для практичних робіт. 7 клас: [навч. посіб.] / О. М. Топузов, Т. Г. Назаренко, О. Ф. Надтока, Л. П. Вішнікіна, А. А. Шуканова / – К. : ДНВП «Картографія», 2015. – 48 с. (Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісією з географії Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (лист Інституту інноваційних технологій і змісту освіти від 26.06.2015 № 14.1/12-Г-738).

Навчальні посібники для ЗВО, що затверджені Вченою радою ПНПУ імені В. Г. Короленка

1. Методика навчання географії : Навчальний посібник-практикум / В. М. Самойленко, Л. П. Вішнікіна, Т. С. Япринець. – Полтава: ПП Шевченко, 2014. – 190 с.

2. Викладання дидактики географії : Навчальний посібник / В. М. Самойленко, О. М. Топузов, Л. П. Вішнікіна, І. О. Діброва. / – К.: ДП "Прінт Сервіс", 2016. – 240 с.

Статті у закордонних наукометричних виданнях:

1. Вішнікіна Л.П. Оцінювання предметної географічної компетентності учнів / Л.П. Вішнікіна // *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*, III (26), Issue: 50, 2015. – С.37-40.

2. Вішнікіна Л.П. Компетентнісно-орієнтовані завдання з географії / Л. П. Вішнікіна, І.О. Діброва // *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*, III (32), Issue: 63. Budapest, 2015. – С. 10-14.

3. Вішнікіна Л.П. Ретроспектива розвитку компетентнісної географічної освіти / Л. П. Вішнікіна, І. О. Діброва // *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*, IV (43), Issue: 88, 2016. – С.37-40.

4. Вишникина Л.П. Методическая система компетентностного обучения географии / Л. П. Вишникина // *Могилевский меридиан*, Т. 16, выпуск 3-4 (35-36), 2016. – С. 82-86.

5. Вишникина Любовь. Географическое образование: предметная географическая компетентность / Любовь Вишникина // *Проблеми на географията*, Книга 1–2. София. Българска Академия на науките, 2017. – С. 121-133.

Статті у фахових виданнях України (Index Copernicus):

1. Топузов О. М. Становлення компетентнісної географічної освіти / О. М. Топузов, Л.П. Вішнікіна // *Проблеми сучасного підручника: зб. наук. праць* / [ред.. кол. ; голов. ред. – О.М. Топузов].– К. : Педагогічна думка, 2017. – Вип. 19. – С. 57-68.

2. Вішнікіна Л.П. Застосування комп'ютеризованого навчання на компетентнісно-формувальних уроках географії / Л. П. Вішнікіна // *Комп'ютер у школі та сім'ї*. – 2017. – № 5 (141). – С. 20-24.

3. Топузов О. М. Урахування впливу когнітивних процесів у компетентнісному навчання географії / О. М. Топузов, Л. П. Вішнікіна // *Проблеми сучасного підручника: зб. наук. праць* / [ред.. кол. ; голов. ред. – О. М. Топузов].– К. : Педагогічна думка, 2018. – Вип. 20. – С. 485-494.

4. Вішнікіна Л. П. Картографічно-геоінформаційні засоби навчання / Л. П. Вішнікіна, Т. С. Япринець // *Витоки педагогічної майстерності: зб. наук. праць* / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, Випуск 22. – 2018 – С. 56-64.

Статті у фахових виданнях України:

5. Топузов О.М. Обґрунтування змісту предметних географічних компетенцій учнів основної школи / О.М. Топузов, Л.П. Вішнікіна // Географія та економіка в рідній школі. – 2014. – № 6 – С.39-44.

6. Вішнікіна Л.П. Зміст предметних географічних компетенцій учнів / Л. П. Вішнікіна // Імідж сучасного педагога. – Полтава : ТОВ «АСМІ», 2015. – №10. – С. 3 – 6.

7. Вішнікіна Л.П. Психодидактичні засади формування предметної географічної компетентності учнів / Л.П. Вішнікіна, О.М. Топузов // Український педагогічний журнал. – 2016. – № 2. – С. 65-74.

8. Вішнікіна Л.П. Теоретичні засади формування методичної системи компетентнісного навчання географії / Л.П. Вішнікіна // Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. Педагогічні науки : Збірник наукових праць / За ред. проф. Анатолія Ситченка. – № 3 (54), вересень 2016. – Миколаїв : МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2016. – С. 23-28.

9. Підручник географії як універсальний інтегрований засіб формування предметної географічної компетентності учнів / Л.П. Вішнікіна, О.М. Топузов // Проблеми сучасного підручника: зб. наук. праць / [ред. кол.; голов. ред. – О. М. Топузов]. – К. : Педагогічна думка, 2016. – Вип. 17. – С. 60-68.

10. Вішнікіна Л.П. Компетентнісно-формувальний урок географії / Л. П. Вішнікіна // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Географічні науки» : Збірник наукових праць. – Випуск № 5 / 2016 р. – С. 83-88.

11. Вішнікіна Л.П. Методика контролю рівня сформованості предметної географічної компетентності учнів / Л.П. Вішнікіна // Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. Педагогічні науки : Збірник наукових праць / За ред. проф. Тетяни

Степанової. – № 3 (58), вересень 2017. – Миколаїв : МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2017. – С. 66-72.

12. Вішнікіна Любов. Психодидактичні засади навчального географічного моделювання / Любов Вішнікіна, Тетяна Япринець // Естетика і етика педагогічної дії : зб. наук. пр. / Ін-т пед. ун-т імені Івана Зязюна НАПН України, Полтав. нац.. пед.. ун-т імені В. Г. Короленка. – 2019. – Вип. 19. – С. 166-175.

Статті у інших виданнях України:

1. Вішнікіна Любов. Структура предметної географічної компетентності учнів (рекомендації для вчителів географії) / Любов Вішнікіна, Олег Топузов // Українська професійна освіта : Науковий журнал. – 2017. – № 1. – С. 103-111.

2. Вішнікіна Л. П. Шуканова Анжела Анатоліївна // Історичний факультет Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка : збірник матеріалів і бібліографічні показники – Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2018. – С. 335-338.

3. Вішнікіна Л. П. Смирнов Віра Геннадіївна // Історичний факультет Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка : збірник матеріалів і бібліографічні показники – Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2018. – С. 344.

Матеріали та тези конференцій, що проходили за кордоном

1. Вишнікіна Л.П. Формирование географической компетентности учащихся / Л.П. Вишнікіна, Т.С. Япринець // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Географические аспекты устойчивого развития регионов», Гомель, учреждение образования "Гомельский государственный университет имени Франциска Скорины", 23-24 апреля 2015 года. – С. 124-126.

Матеріали конференцій та з'їздів, що проходили в межах України:

2. Вішнікіна Л.П. Створення та застосування тестів з метою формування професійної компетентності майбутніх фахівців / Л.П. Вішнікіна // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми та перспективи розвитку харчових виробництв, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу», Полтава, ПУЕТ, 20-21 листопада 2014 р.

3. Вішнікіна Л.П. Термінологічні протиріччя компетентнісного підходу до навчання географії /Л.П. Вішнікіна // Українська географія: Сучасні виклики. Зб. наук. праць у 3-х т. – К.: Прінт-Сервіс, 2016. – Т.1. – С. 144-146.

4. Топузов О.М. Історичний аспект впровадження компетентнісного навчання географії / О.М. Топузов, Л.П. Вішнікіна // Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції «Освітні й наукові виміри географії», присвяченої 25-річчю спеціальності «Географія» та 15-річчю кафедри географії та краєзнавства ПНПУ імені В.Г. Короленка, 25-26 квіт. 2016 р. / відп. ред.. С.М. Шевчук. – Полтава : «АСМІ», 2016. – С. 10-15.

5. Вішнікіна Л.П. Диференціація засобів предметно-компетентнісного навчання географії / Л.П. Вішнікіна // Соціально-гуманітарні науки та сучасні виклики. матеріали II Всеукраїнської конференції. 26-27 травня 2017 р., м. Дніпро. Частина II. / Наук. ред.. О.Ю. Висоцький. – Дніпро: СПД «Охотнік», 2017 р. – С. 19-21.

6. Вішнікіна Л.П. Психодидактичні умови формування географічної компетентності / Л.П. Вішнікіна, Т.С. Япринець // матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Психологічні координати розвитку особистості: реалії та перспективи» 17 травня 2017 року, ПНПУ імені В. Г. Короленка, м. Полтава. – С. 234-237.

7. Шевчук С. М. Методична система компетентнісного навчання географії / С. М. Шевчук, Л. П. Вішнікіна // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі» (XXIV Каришинські читання). / за заг. ред.. проф.. М. В. Гриньової. – Полтава, 18-19 травня 2017 року. – С. 330-332.

8. Вішнікіна Л.П. Сучасні тенденції розвитку географічної освіти / Л. П. Вішнікіна // Регіон – 2017: стратегія оптимального розвитку: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 19-20 вересня 2017 р.). – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 182-184.

9. Вішнікіна Л.П. Методика контролю рівня сформованості фахових географічних компетентностей студентів / Л. П. Вішнікіна, Т. С. Япринець // Освітні і наукові виміри географії та туризму: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної Інтернет конференції з міжнародною участю (м. Полтава, 26 березня 2019 р.) – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2019. – С. 8-11.

10. Вішнікіна Л. П. Геоінформаційні навчальні моделі як засіб модернізації шкільної географічної освіти / Л. П. Вішнікіна, В. М. Самойленко // Інформаційні технології в освіті та науці: Збірник наукових праць. – Випуск 11. – Мелітополь: ФОП Однорог Т. В., 2019. – С. 77-80.

Навчально-методична література:

1. Концепція географічної освіти в основній школі: проект / Інститут педагогіки НАПН України / За заг. ред. О. М. Топузова, О. Ф. Надтоки, Л. П. Вішнікіної, А. С. Доброскок та ін. – К. : Педагогічна думка, 2014. – 30 с.

2. Географія. 1 – 11 класи : методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу у 2015-2016 навчальному році з коментарем провідних фахівців / автори-укладачі : О.М. Топузов, О.Ф. Надтока, Л.П. Вішнікіна. – Харків : Видавництво «Ранок», 2015. – 96 с.

3. Географія. 1 – 11 класи : методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу у 2016-2017 навчальному році з коментарем провідних фахівців / автори-укладачі : О. М. Топузов, О. Ф. Надтока, Л. П. Вішнікіна. – Харків : Видавництво «Ранок», 2016. – 91 с.

4. Географія. 1 – 11 класи : методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу у 2017-2018 навчальному році з коментарем

провідних фахівців (О. М. Топузов, О. Ф. Надтока, Л. П. Вішнікіна) – Харків : Видавництво «Ранок», 2017. – 96 с.

5. Освітньо-професійна програма підготовки магістра з галузі знань 01 Освіта спеціальності 014 Середня освіта (географія). Полтава, 2016. – 32 с.

6. Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра з галузі знань 01 Освіта спеціальності 014 Середня освіта (географія). Полтава, 2016. – 71 с.

7. Робоча навчальна програма дисципліни «Гідрологія та океанологія» підготовки бакалавра з галузі знань 01 Освіта спеціальності 014 Середня освіта (географія). Полтава, 2016. – 12 с.

8. Робоча навчальна програма дисципліни «Основи психодидактики географії» підготовки магістра з галузі знань 01 Освіта спеціальності 014 Середня освіта (географія). Полтава, 2016. – 16 с.

9. Робоча навчальна програма дисципліни «Навчальне моделювання» підготовки спеціаліста з галузі знань 01 Освіта спеціальності 014 Середня освіта (географія). Полтава, 2016. – 11 с.

Електронні версії, що виставлені в інтернет мережі:

1. Навчання географії : Понятійно-термінологічний словник (з грифом МОН України, електронна версія) / В. М. Самойленко, Я. Б. Олійник, Л. П. Вішнікіна, І. О. Діброва. – К.: Ніка-Центр, 2015. – 352 с. – Електронний ресурс / Спосіб доступу: <http://www.geo.univ.kiev.ua/images/samojlenko.pdf>